

Čeka se završetak dugotrajnog projekta

Kad je veljače ove godine Brod Galeb dotegljen u riječku luku i usidren uz Molo longo, nitko u Rijeci nije slutio da će stvari poći po zlu. **Marko Filipović**, bivši gradonačelnik, koji je u brod 'utukao' puste milijune eura, izgubio je izbore 18. svibnja. Dijelilo ga je samo nekoliko mjeseci da pompozno, deset dana prije izbora, otvori brod muzej za javnost. Sanjao je o tome da brod godišnje posjeti 50.000 posjetitelja. Ali, ništa od toga.

Filipović je bio baš u procesu traženja najmoprimca za 1000 metara četvornih koji bi uključivali smještajne jedinice i ugostiteljske usluge, međutim, pobijedila ga je **Iva Rinčić**, nezavisna kandidatkinja.

Grad Rijeka šuti

Pola godine poslije, gradonačelnica Rijeke, prema predvidljivom scenariju u Hrvatskoj, za neriješene probleme grada ima opravdanje – kriva je bivša vlast. A jedan od problema je školski brod Galeb, pokretnina u službi **Titove** diktature koja iz dana u dan proizvodi gubitke.

U nedavnom intervju za jedne dnevne novine, gradonačelnica se sablaznila nad troškovima Galeba čije se uređenje, kako je rekla, vodilo 'loše, nedogovorno i štetno'.

'Početni iznos 2016. godine bio je nešto više od četiri milijuna eura, a danas smo na 12,9 milijuna i projekt još nije završen. Završetak se očekuje tek tijekom iduće godine. Od 2008. godine u projekt je ukupno uloženo oko 15 milijuna eura, no brod još uvijek nije potpuno opremljen – muzejski odjel nije dovršen, a na natječaj za zakup ugostiteljskog prostora nije

Samo genijalci vide skriveno slovo C! Pronađi ga i preuzmi besplatni proizvod za zglobove!

(<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/Index/widgetPortalId=162&adCampaignId=5>)

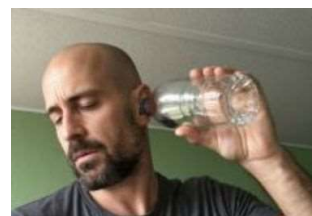
TRAVAR ŠOKIRAO LIJEČNIKE: Ovim napitkom pročistite začepjene žile za samo 3 dana!

(<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/Index/widgetPortalId=162&adCampaignId=5>)

KOJA SLIKA SE RAZLIKUJE OD OSTALIH? KLIKNI NA NJU I OSVOJI BESPLATAN PROIZVOD ZA VID!

(<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/Index/widgetPortalId=162&adCampaignId=5>)

NEVJEROVATNA METODA: MNOGI PRIČAJU DA SU POSLIJE OVOGA NAPOKON OSJETILI TIŠINU!

(<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/Index/widgetPortalId=162&adCampaignId=5>)

Dalmatinska Energetska Agencija

POSTAVLJANJE FOTONAPONSKOG SUSTAVA NA KUĆU ILI ZGRADU

(<https://www.dea-sdz.hr/>)

3+7 SUZUKI GARANT

SUZUKI **POGLEDAJ**

(<https://suzuki-split.hr/>)

ZELENO I MODRO

021 535 068

info@zelenoimodro.hr

(<http://zelenoimodro.hr/>)

A1 A2 A B C C E D AUTOŠKOLA KRUŽNI TOK **ONLINE UPIS**

Najbolja autoškola u gradu!

Siguran put do vozačke dozvole

SPLIT **KAŠTEL KAMBELOVAC**

Poljička cesta 26b Cesta Dr. F. Tuđmana 54
Tel. 021 535 195 Tel. 021 239 333 www.kruznotok.hr

(<https://kruznotok.hr/>)

Dizajnist

Studio za Web Dizajn i Programiranje

www.dizajnist.com

(<https://dizajnist.com>)

pristigla nijedna ponuda', rekla je gradonačelnica Rinčić i najavila definiranje upravljanja brodom-muzejom kao i završetak projekta.

Za gradski proračun Rijeke Galeb bi, ako se ne nađe rješenje, mogao biti Titanic.

Gradonačelnica je već razgovarala i s ministricom kulture između ostalog i o Galebu. Hoće li tražiti novac od Vlade RH za dovršenje megalomanskog ideološkog projekta, tek će se vidjeti?! U gradu Rijeci o Galebu šute kao zaliveni.

Na pitanja Dalmatinskog portala, koja su poslana prije mjesec, administracija gradonačelnice Rijeke ne odgovara. Odgovor na zamolbu za posjet brodu također nema. Usto, krše i zakon pristupu informacijama.

'Poštovani, obavještavam Vas da se zaprimljeni upit od 10. studenoga 2025. godine ne smatra zahtjevom za pristup informacijama u smislu odredbe članka 18. stavak. 5. Zakona o pravu na pristup informacijama ('Narodne novine' broj 25/13, 85/15 i 69/22)', napisala je u svom birokratskom odgovoru službenica za informiranje grada Rijeke. Zbog svega, postavlja se pitanje: Što gradonačelnica u vezi broda Galeb krije od javnosti?! I sama je rekla da nema smisla odustati i da je 95 posto projekta brod-muzej dovršeno. U

HRVATSKA U CENTRU PAŽNJE: Najmoćniji prirodni lijek za prostatu konačno kod nas!

(<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/Index/widgetPortalId=162&adCampaignId=5>)

POGLEDAJTE SAMO ŠTO NAM STIŽE PRED BLAGDANE: Ovo je najbolja stvar koju smo mogli dobiti za zimu!

(<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/Index/widgetPortalId=162&adCampaignId=5>)

ODABERI JEDNU KOVETU I OSVOJI BESPLATAN PROIZVOD KOJI POMAŽE KOD DIJABETESA!

(<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/Index/widgetPortalId=162&adCampaignId=5>)

Sponsored by Midas
(<https://www.midas-network.com>)

Muzeju grada Rijeke također ne smiju ni zecnuti o Galebu što je vrlo čudno i neobično za jednu kulturnu ustanovu koju plaćaju građani.

Priča o tome kako se Rijeka zbog Galeba našla u glupoj i bezizlaznoj situaciji ima svoju povijest kao i sam brod.

Putovanje u London

Grdosija od broda, dugog 117 metara i širokog oko 15-ak metara, izgrađena je u Genovi 1938. pod imenom RAMB III i bio je predviđen za prijevoz banana iz talijanske Istočne Afrike (Somalija, Etiopija, Eritreja). No, Britanci su ga u Bengehaziju 1941. pogodili torpedom. Iako oštećen, ploveći krmom odnosno natraške, Talijani su nekako dovezli brod do Sicilije, a potom do tršćanske luke.

Kad je Italija kapitulirala 1943., Nijemci su ubrzano popravili i preuredili brod u minopolagač i dali mu ime Kiebitz. Mine su polagane po kvarnerskom akvatoriju, njih više od 50.000. No, 5. studenog 1944., za vrijeme savezničkog bombardiranja riječke luke, Kiebitz je pogođen te je potonuo. Tvrtka Brodospas izvadila ga je u složenoj operaciji iz mora 1948. i brod je otegljen u pulsko brodogradilište.

Tamo je trup popravljen, motor rastavljen, desaliniziran i sastavljen, a brod je opremljen za potrebe Jugoslavenke ratne mornarice (JRM). Zanimljivo, **Kreško Golik**, poznati hrvatski redatelj, snimao je vađenje i rekonstrukciju broda. Tako je nastao njegov poznati dokumentarac 'Još jedan brod je zaplovio'.

Popravljeni i ušminkani RAMB III ili Kiebitz dobio je novo ime Školski brod Galeb s tim da je postao i rezidencijalni Titov brod.

Nakon **Staljinove** smrti, Tito je prvi put s Galebom iz Boke kotorske otputovao u London, ožujka 1953. Do Malte su Galeb pratili i osiguravali eskortni razarači Triglav i Biokovo i jedan patrolni brod. Od Malte do Londona pratili su ga britanski ratni brodovi zbog zaštite od možebitnih napada SSSR-a ili režima na koje je Staljin imao utjecaja.

Nakon toga putovanja, uslijedila su brojna Titova putovanja s Galebom. Tito je na Galebu primio brojne delegacije drugih država, predsjednike država i partija, predstavnike raznih oslobodilačkih pokreta, umjetnike, pjevače... I uvijek su ga na dugim putovanjima pratili Split i Lovćen. Tako je praktički bilo do pred kraj 1979., kada je Tito obolio.

Godine 1991. Školski brod Galeb agresorska RM Vojske Jugoslavije prebacila je u Tivat u Boki kotorskoj. No, 1995. vlasnik broda Galeb i još nekoliko brodova postaje republika Crna Gora. Vojska Jugoslavije zamijenila je Galeb za stambeno naselje Pinješ pokraj Ulcinja. U međuvremenu, brod usidren u Tivtu je devastiran, ukradeni su mnogi artefakti među kojima je bilo osam topova. Za jednog od njih se pouzdano zna da je završio u Beogradu.

Od Vlade republike Crne Gore 2000. godine, dakle prije proglašenja njene samostalnosti, brod je za 750 tisuća dolara kupio Grk **John Paul Papanicolaou**, bogati brodovlasnik koji je preminuo 2010. Grk je, planirajući renoviranje i rentanje broda bogatoj klijenteli, prebacio Galeb u riječko brodogradilište Viktor Lenac. Kako je bankrotirao, nije platio ni vez ni renoviranje, a 2009. brod je u Hrvatskoj prodan na sudskoj aukciji. Kupio ga je Grad Rijeka za 100 tisuća dolara, a Ministarstvo kulture je brod proglasilo 'kulturnim dobrom Hrvatske'.

Postavlja se pitanje ima li brod, osim ideološku vrijednost za ljubitelje Titova lika i djela ikakvu drugu kulturnu vrijednost. Upućeni tvrde da ima i to zbog dizajna Slovenca **Zorka Laha**.

Brod je naime uređivao Zorko Lah, arhitekt Brodoprojekta, koji je, uz školski brod Galeb, 1951., opremao i školski brod Jadran (onaj koji Crnogorci odbijaju vratiti Hrvatskoj, nap.a.), te jahte Podgorku i Jadranku 1965.

Lah je, kažu, dosegao savršenstvo svojim dizajnom, iako je sve rađeno od skromnih materijala. Namještaj i oprema na Galebu su bili jugoslavenske proizvodnje: Iskrini telefoni, televizori EI Niš, tepisi Zrenjanin, keramika Mladenovac, lampe su proizvedene u Zagrebu itd. Stolariju je izradio slavni zagrebački stolar **Nikola Crnokrak** koji je, uzgred rečeno, izradio i **Meštrovićevu** blagovaonicu u Splitu. Kažu sve skromno, ali sa stilom.

Namještaj Titova i **Jovankina** apartmana bio je od furnirane šperploče, a imali su odvojene apartmane jer, kako kažu u Rijeci, 'svi civilizirani partneri imaju odvojene apartmane'. Titova spavaća soba imala je 14 kvadrata, krevet širok 140 cm. Jovankina spavaća soba je bila iste veličine s tim da je krevet bio širi.

Furnir namještaja bio je od javora, brijesta, mahagonija... Stolice u sobama su nosile ime po rijekama – Kupa, Drina, Una itd.

Mornari, koji nisu smjeli na gornje palube, često su mislili da Tito spava na krevetu koji kao žiroskop uvijek ostaje u vodoravnom položaju bez obzira na stupanj nagiba broda.

Svaki apartman je imao svoju kupaonicu i toalet. I u svakoj sobi je bilo uputstvo za klima-uređaj. Samo su Titova i Jovankina spavaća soba imale klima uređaje.

Oznaku A1 imao je Titov apartman, A2 Jovankin.

Oznaku A3 imao je apartman najvažnijeg gosta u tom trenutku, potom idu apartmani B1, B2 itd.

Tito je goste je primao na otvorenoj palubi i u nekoliko salona, uključujući i mali salon, veličine 8x4 m, koji je bio smješten između njegove i Jovankine spavaće sobe. Brod je imao i četiri dvorane za razonodu. Kapacitet blagovaone u kojoj su jeli Tito i gosti je bilo različit jer su se stolice micale. Stol je uglavnom bio u formaciji stola U, ali se raspored radio prema potrebi. Kuhinja je bila na 4. palubi, a malo pokretno dizalo prevozilo je hranu do blagovaonice.

Brod je imao i kuhinju za oficire, podoficire i mornare, koji su koristili dvije blagovaonice. Brod je imao i pekarnu, slastičarnicu, tri ambulante, operacijsku dvoranu. Na brodu je bio kinoprojektor. Tito je godišnje gledao oko 280 filmova, a dio tih filmova gledao je na Galebu. Kinoprojektor je služio i kao sredstvo (dez)informiranja visokih gostiju, a ne samo za razonodu. Na brodu je primao domaće i strane redatelje, glumce itd. Na brodu je, uz ostale, bio i prostor za telegrafiste koji su u to vrijeme bili jako važni.

Budući da je brod Galeb bio rezidencijalni, postojao je strogi protokol. Na primjer, prema protokolu, za strane goste, posebno uvažene gošće i supruge državnika, morali su se darovati cvjetni aranžmani. Najčešće ih je na brodu radila gospođa **Herzmansky**, koja je u Zagrebu imala cvjetni salon. Na primjer, za posjeta kraljice **Elizabete II.** 1972., izradila je poznati cvjetni aranžman kuglastog izgleda, umjesto buketa. Kraljici se toliko svidio da se nije odvajala od njega. Zanimljivo je i to da se mnogim gostima na brodu Galeb poklanjala paška čipka. Netko je procijenio da je paška čipka nešto što je vrijedno za pokloniti.

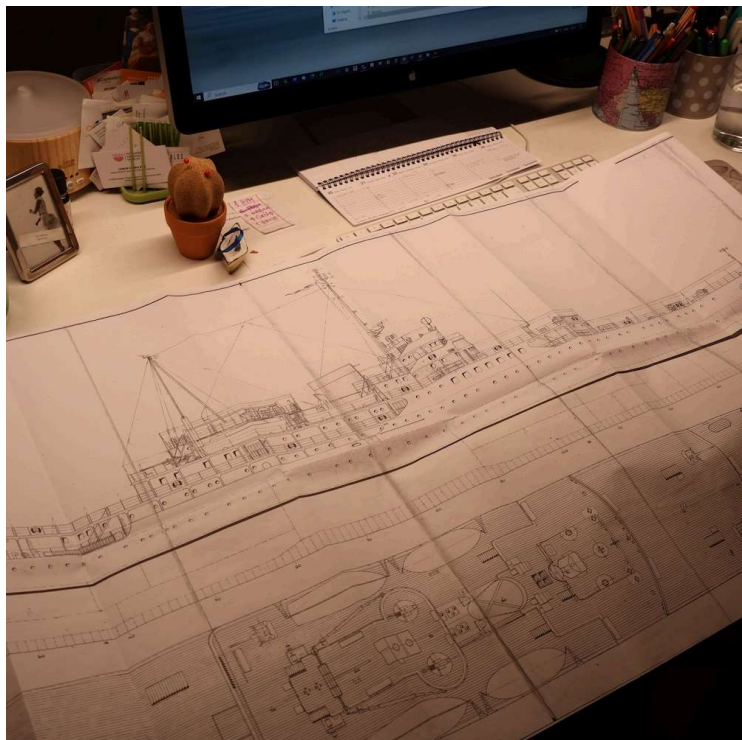

Na brodu Galeb, bez obzira u čijim se vodama nalazio, Tito je strane državnike primao kao da je na teritoriju Jugoslavije. Na Galebu je Tito državicima s kojima je razgovarao, posebno vođama i članovima pokreta nesvrstanih, nudio razne usluge naših poduzeća. Ekonomija je igrala važnu ulogu.

Zapovjednici broda ili 'komandanti', kako su ih zvali, imali su posebnu odgovornost, ne samo uobičajenu nego i političku. Morali su biti totalno politički podobni i na liniji. Jedan od zapovjednika odnosno 'komandanata' na Galebu je bio **Miodrag Šepić** iz okolice Rijeke. Smijenjen je 1972. zbog toga što se sumnjalo da podržava **Savku i Tripala**.

Brod Galeb zapravo je stalno bio pun kao košnica. U svakom trenutku na njemu je bilo najmanje 150 mornara. Kapacitet ležajeva je bio 300. Jadni mornari nisu u prostorijama imali klima uređaje. Kuhali su se, posebno oni u strojarnici.

Brod također ima i svoju povijest uređenja. Projekt uređenja postava u potpunosti je bio gotov do kraja 2018., kada je počela obnova, rekonstrukcija i restauracija.

'Stalni postav treba biti fokusiran na sam brod, vrijednosti koje su ugrađene u njega i događanja kroz koja je prošao, pogotovo na slabije poznate aspekte, koji mu ipak priskrbuju povijesnu važnost. Osamdeset posto broda bit će obnovljeno, restaurirano, rekonstruirano i konzervirano te dostupno posjetiteljima u vidu muzejskog postava (izuzevši prostorije nužne za funkcioniranje broda kao muzeja: depoi, uredi i sl.), dok je preostalih dvadeset posto prepušteno nemuzejskim sadržajima: restoranu/kafiću i hostelu', piše u općim smjernicama opisa projekta.

Uređenje muzejskog postava na brodu projektirala je i dizajnirala **Nikolina Jelavić Mitrović**, više puta nagrađivana dizajnerica za razne projekte. Za muzejski postav predviđeno je 1500 metara četvornih od ukupno 4300. Dizajnerica je stalni postav zamislila u četiri tematske cjeline: povijest broda od 1938., kada je izgrađen, do 1990., usporedno s prošlošću Rijeke u istom razdoblju; Tito i njegova politička putovanja brodom što je vezano s pokretom nesvrstanih; svakodnevni život na vojnom

školskom brodu i, na kraju, predstavljanje tehnologije broda. Postav broda trebao bi biti multimedijalan i interaktivan.

Prema novom postavu, među ostalim, trebale bi u velikoj blagovaonici Galeba biti komemorativne pločice s Titovih važnih putovanja od 1961. do 1980. Prezentira se 14 Titovih putovanja, među kojima je putovanje u London 1953. i druga velika svjetska putovanja. Bit će prezentirano i jedno od putovanja u Hrvatskoj kada je 1965. Tito s Galebom doplovio u splitsku luku Loru i nastavio dalje u Sinj na proslavu 250. obljetnice sinjske Alke itd. Bit će prezentirani i susreti s domaćim 'kulturnim radnicima' – **Krležom, Augustinčićem, Arsenom Dedićem...**

Osim Galeba, za Tita je vezana i jahta Podgorka, izgrađena 1963. Jahta se od 1991. zove Učka i u sastavu je Hrvatske ratne mornarice kao školski brod i, povremeno, rezidencijalni brod hrvatskog predsjednika. Neke stvari s Podgorke čuvaju se u zbirci 'Josip Broz Tito' na Brijunima u okviru NP Brijuni: maketa broda, gramofonske ploče, grbovi, pomorske karte, predsjedničke zastave, signalne zastave, posuđe, kristal, porculan itd.

Jahta je svojedobno izrađena na Korčuli u brodogradilištu 'Ivan Cetinić', a projektirana je u Brodoprojektu u Rijeci. Brod je dug 39 metara. Građen je od hrasta, tikovine i mahagonija. Mogla je

primiti 20-ak osoba. Podgorka je služila Titu i njegovim gostima od 1963. do 1979., ploveći uglavnom od Brijuna do Pule ili Fažane, ponekad na izlete po istarskoj obali. S njom je Tito išao na otvaranje Filmskog festivala u Puli ili do broda Galeb koji bi bio usidren Malo dalje. Na jahti Podgorka su se kao gosti 'vozicali' tipovi poput **Haile Selasija, Reze Pahlavija, Gamala Abdela Nassera, Fidela Castra, Richarda Burtona**, ali i dame - **Indire Gandi**, njezino veličanstvo kraljica Elizabete II., **Elizabeth Taylor, Sophia Loren**.

Brod je trebalo 1989. rashodovati, no završio je u NP Brijuni, a poslije u HRM. Nakon finala na Svjetskom nogometnom prvenstvu u Rusiji, brod je služio za prijevoz dijela nogometaša. Godinu poslije, 2019., predsjednik **Milanović** je Učku koristio za prijevoz do Albanije. Brod je dug 27 i širok 7 metara. Još je na remontu u brodogradilištu Iskra u Šibeniku.

A jedna od najluksuznijih jahti, koja je bila na raspolaganju doživotnom jugoslavenskom predsjedniku Josipu Brozu Titu, zvala se Jadranka. Poveznica s Hrvatskom je ta što je sagrađena 1977. godine u brodogradilištu Punat na Krku, dok je njezin interijer osmišljen i uređen u brodogradilištu Kraljevica. Izgrađena je samo jedna takva jahta. Titu je bila na raspolaganju tri godine i na njoj je boravio

čak 24 puta. No, 1991. jahta se zadesila u Crnoj Gori u luci Bar. Prije pet godina, Vlada Crne Gore je prodala Jadranku **Marku Mlakiću**, poduzetniku iz Austrije, za 51 tisuću eura. U svoje vrijeme jahta Jadranka je bila jako moderna i luksuzna.

Tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

Podijeli 24

Ivica Radoš | 24. 11. 2025. | 13:34h

VIŠE S WEBA

Samo genijalci vide skriveno slovo C! Pronađi ga i preuzmi besplatni proizvod za zglobove!

Oglas

([https://cdn.midas-](https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/527020)

<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/527020?widgetPortalId=162&adCampaignId=59785&deviceTypeId=1&portalWidgetId=961&adId=179>

TRAVAR ŠOKIRAO LIJEČNIKE: Ovim napitkom pročistite začepljene žile za samo 3 dana!

Oglas

([https://cdn.midas-](https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/526850)

<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/526850?widgetPortalId=162&adCampaignId=59785&deviceTypeId=1&portalWidgetId=961&adId=179>

KOJA SLIKA SE RAZLIKUJE OD OSTALIH? KLIKNI NA NJU I OSVOJI BESPLATAN PROIZVOD ZA VID!

Oglas

([https://cdn.midas-](https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/526850)

<https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/526850?widgetPortalId=162&adCampaignId=59785&deviceTypeId=1&portalWidgetId=961&adId=179>

Sponsored by **Midas** (<https://www.midas-network.com>)